

Huvudman

Ulricehamns kommun
kommun@ulricehamn.se

Beslut

Datum 2025-08-19

Dnr 2025:3360

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Stenbocksskolan i Ulricehamns kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ulricehamns kommun att senast den **19 november 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan om kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Ulricehamns kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Ulricehamns kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan om kränkande behandling

1. Se till att rektorn, vid minst ett tillfälle innan den 19 november 2025 klargör skyldigheten för all skolpersonal att de vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling ska göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen eller den som huvudmannen utser ska dokumentera när informationen lämnats och på vilket sätt den getts. Dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 § och 6 kap. 10 § skollagen)
2. Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit och som anmälts till huvudmannen under perioden 19 augusti 2025 - 12 november 2025. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:3360) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Stenbocksskolan i Ulricehamns kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Stenbocksskolan följer gällande bestämmelser om trygghet och arbetet mot kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 27 maj 2025 och 28 maj 2025. Som en del av tillsynen har även Stenbocksskolans handlingsplaner mot diskriminering, kränkande behandling samt situationer som innehåller hot och våld för läsåren 2023/24 och 2024/25 granskats. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Trygghet och arbete mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Trygghet

Elever uppger i intervju och samtal att de överlag känner sig trygga på skolan och att det finns lärare som skapar trygghet. En elev uppger att skolan särskilt tar hänsyn till elevernas mående och att det alltid finns någon vuxen att gå till. Vissa elever uppger att det tidigare varit mer otryggt

men att mobilförbudet, som trädde i kraft i januari 2025, har påverkat tryggheten positivt. Innan mobilförbudet blev det stora massamlingar där elever filmade men det är inte lika stort längre, berättar eleverna.

Lärare uppger i intervju att de flesta elever är trygga på skolan men att det varierar mellan årskurser och klasser. Lärare uppger vidare att mobilförbudet har påverkat tryggheten positivt. Tidigare hamnade nästan alla konflikter i mobilerna, uppger lärarna vidare. Lärare berättar även att de arbetar förebyggande med tryggheten genom ett årshjul och nämner till exempel STAR (*förhållningssätt – Samarbete, Trygghet, Ansvar, Respekt*), arbete med diskrimineringsgrunderna, gemensamma aktiviteter och samarbetsövningar vid skolstart och under resten av året.

Representanter ur elevhälsan beskriver hur upplevelsen av trygghet varierar under läsåret. En skolsköterska uppger att nya elever kräver extra insatser medan äldre elever ofta känner sig trygga. Hälsosamtal i årskurs 8 visar att majoriteten av eleverna upplever trygghet, trots vissa undantag. En specialpedagog berättar att individuella lösningar används vid otrygghet, exempelvis kan elever mötas upp utomhus vid skoldagens början. Trygghetssamordnaren uppger att hen fokuserar på relationer och är synlig i skolans miljöer, att vandringer genomförs för att identifiera otrygga platser och att kartläggningar om kriminalitet och utsatthet sker i samverkan med externa aktörer.

Rektor berättar i intervju att skolan varit mer otrygg men att mobilförbudet har påverkat tryggheten positivt. Han berättar vidare att de bland annat arbetar förebyggande kopplat till ett årshjul, att de anställt en trygghetssamordnare, förändrat lokalerna, sett till att det finns mer personal ute på rast, förtydligat mentors roll i klassföreståndarskapet samt arbetat med olika grupper av elever som skapat otrygghet.

Plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av Stenbocksskolans handlingsplaner mot diskriminering, kränkande behandling samt situationer som innehåller hot och våld för läsåret 2023/24 och 2024/25. Planerna innehåller en översikt av de åtgärder som skolan bedömer behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planerna innehåller även en redogörelse för vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under kommande år samt en redogörelse för hur åtgärder har genomförts under föregående år. Lärare, elevhälsa och rektor uppger i intervju att eleverna har deltagit i planen genom elevrådet. Lärare uppger även att elever deltar i planen genom att besvara en enkät.

Agera mot kränkande behandling

Elever uppger i intervju och samtal att det förekommer kränkningar på skolan och att det till exempel kan vara fysiska slagsmål, nedsättande

kommentarer samt nätmobbing. En elev berättar att det var fler bråk tidigare men att det är bättre nu. En annan elev berättar att det kan vara bråk i uppehållsrummet, mest fysiska bråk, men att det snabbt går över och att där alltid är vuxna vilket gör att bråket inte eskalerar. Elever berättar vidare att det händer mycket som de vuxna inte får reda på men att det finns vuxna att gå till om de vill berätta. Vidare uppger elever att de vuxna gör något om de får reda på de kränkningar som sker men att det inte alltid hjälper.

Lärare och elevhälsa uppger i intervju att det sker kränkningar på skolan, att de främst är verbala och att de vuxna alltid agerar när de ser eller hör kränkningar. En lärare uppger att det finns olika lösningar vid kränkningar, att de först pratar med varandra och om kränkningarna är upprepade och återkommande, pratar de i arbetslaget, drar in fritidsledare och ringer hem. Även rektor uppger i intervju att det sker kränkningar på skolan och att den vanligaste kränkningen är en verbal kränkning. Rektor uppger vidare att de flesta vuxna agerar när det händer något men att de kan agera genom att hämta en annan vuxen.

Anmäla kränkande behandling

Vissa elever uppger i intervju och samtal att de känner till att det görs anmälningar om kränkande behandling men inte riktigt när det görs. En elev uppger att det finns vuxna som inte tar kränkningar seriöst, utan säger "försök tänka bort det". Andra elever ger exempel på att anmälningar har gjorts.

Lärare berättar i intervju om olika tillvägagångssätt vid eventuella anmälningar om kränkande behandling. En lärare uppger att om de ser eller får till sig om att en elev utsatts för kränkning ska de göra en anmälan via skolans IT-system och sedan rådfråga rektorerna om hur de ska gå vidare. En annan lärare berättar att hens upplevelse är att det är oklart var de ska anmäla en kränkande behandling då det finns två olika system för att anmäla kränkningar. Ytterligare en annan lärare berättar att steget innan anmälan är att höra av sig till klassföreståndarna och att det är stor skillnad i hanteringen gällande anmälan av kränkningar för en elev de stöter på i korridoren jämfört med en elev de har i sin klass.

Lärare uppger vidare att de inte alltid gör anmälningar om kränkande behandling vid kränkningar. En lärare säger att anmälningarna är krångliga och omständliga att göra och att hen inte kan förstå hur de ska göras och undviker därför att anmäla. En annan lärare uppger att om lärarna skulle skriva anmälningar varje gång skulle tiden inte räcka till. De måste prioritera. Andra lärare uppger att de borde göra fler anmälningar men att det då skulle få lägga stor tid på att bara sitta och skriva dem. Ytterligare en lärare säger att hen tror att kommunen vill att de ska anmäla även för småsaker, men att hen inte gör det. Vid fysisk kränkning så anmäls det men

om det är en dum kommentar, så utreds det där och då och anmäls inte, uppger en lärare. En annan lärare uppger att om hen sagt till och det sen upprepas, då gör hen en anmälan, annars inte. En annan lärare säger att hen ibland tänker att hen nog skulle ha gjort en anmälan, och så blir det inte gjort och sen kommer hen inte ihåg vad som hände och vet inte vad eleverna hette som hen var arg på. Lärarna säger att om de räknar med alla fula ord som sägs skulle de behöva göra en till tio kränkingsanmälningar i veckan. En lärare säger att hen i verkligheten inte gjort några anmälningar alls, en annan att hen gjort en per termin och en lärare uppger att hen har försökt göra en anmälan, men inte fullföljt den.

Elevhälsan uppger i intervju att alla kränkningar inte alltid följs upp med skriftlig dokumentation som anmälan om kränkande behandling. En representant uppger att elever kan ha upplevt något som kränkande, men läraren har inte uppfattat det som kränkande och då inte anmält.

Rektor berättar i intervju att de på skolan skiljer på händelser och incidenter. En händelse ska hanteras på plats medan en incident även ska anmälas och utredas som kränkande behandling. Rektor uppger vidare att han inte känner någon oro för att inte alla kränkningar anmäls men att det kan finnas lärare som inte anmäler. Rektor berättar att han säger till lärarna att de måste bedöma om någon upplever sig kränkt och att de i så fall ska göra en anmälan om kränkande behandling. Rektor uppger vidare att det görs ungefär två anmälningarna om kränkande behandling i veckan och att anmälningarna går till honom.

Utreda kränkande behandling

Lärare uppger i intervju att kränkningar alltid utreds. Både de som anmäls till rektor och de som inte anmäls. De uppger vidare att på arbetslagsmöten får lärarna reda på att rektor utreder de kränkningar som anmälts och vad som händer i utredningen. Rektor och trygghetssamordnare uppger i intervju att trygghetssamordnare och biträdande rektorer en gång i veckan går igenom alla anmälningar om kränkande behandling som kommit in och bestämmer vilken typ av utredning som ska göras. Rektor uppger vidare att efter en utredning är gjord meddelas huvudmannen. Rektor ger även exempel på åtgärder som vidtagits efter utredningar om kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår bland annat att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet. Vidare ska huvudmannen säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 6 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av 2 § förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att planen mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens utredning visar att elever generellt känner sig trygga på skolan och att det finns vuxna som de kan vända sig till om de känner sig otrygga. Utredningen visar även att det pågår ett förebyggande arbete för att skapa trygghet bland annat i form av planen mot kränkande behandling och ett årshjul med olika aktiviteter. Skolinspektionen bedömer även att planen mot kränkande behandling innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att eleverna deltar i utformningen av planen genom elevrådet och genom att fylla i en enkät. Av samtliga intervjuer framgår vidare att det förekommer kränkningar på skolan, främst verbala men även fysiska, och att skolans personal agerar när en elev anser sig vara kränkt.

Av utredningen framkommer dock att inte alla händelser som skulle kunna utgöra kränkande behandling anmäls till rektor. Anmälningar om kränkande behandling görs, enligt lärarna, inte på grund av bland annat tidsbrist men även på grund av att det inte är tydligt för alla som arbetar på skolan hur och när en anmälan om kränkande behandling ska göras. Detta medför att det förekommer kränkningar på skolan som eftersom de inte anmälts till rektor inte heller anmäls vidare till huvudmannen. Huvudmannen kan därigenom inte uppfylla sitt ansvar att utreda händelser och vidta åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden, vilket är en brist.

Vad gäller skyldigheten att starta utredningar om kränkande behandlingar för de anmälningar som skett, vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling samt tillse att en anmälan om kränkande behandling görs till huvudmannen, framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Ulricehamn kommuns verksamhet vid Stenbocksskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan om kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Ulricehamns kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Anna Hultgren

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Hultgren

X Jenny Lind

Föredragande
Signerat av: Jenny Lind

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Eva Hansson medverkat.